

# KANADA PAZAR BİLGİLERİ



T.C.  
Ticaret Bakanlığı  
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği  
Genel Müdürlüğü

## İçindekiler

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI .....	3
2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ .....	9
3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER .....	17
4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER.....	27
5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER .....	30

# 1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

## Dış Ticaret Politikası

Kanada, 51 lke ile yürürlükte olan 15 adet serbest ticaret anlaşması imzalamıştır. ABD ve Meksika ile imzalanan CUSMA, Avrupa Birliği lkeleri ile imzalanan CETA ve bazı pasifik ülkeleri ile imzalanan CPTPP en önemli serbest ticaret anlaşmalarıdır.

Kanada, ABD ve Meksika arasında 1994 yılından beri yürürlükte olan serbest ticaret anlaşması (CUSMA), hem sanayi hem de tarım ürünlerini içeren kapsamlı bir ticaret anlaşmasıdır. ABD ile devam eden ticaret gerilimi altında CUSMA Anlaşması 2026 yılında yeniden gözden geçirilecektir. Kanada için CUSMA Anlaşması ABD pazarına eriŐim açısından kritik önem taşımaktadır. Bu erevede, CUSMA Anlaşması'nın devam etmesi Kanada'nın ABD pazarına kesintisiz eriŐiminin sürdürülmesi bakımından büyük önem arz etmektedir.

Kanada'nın ABD'den sonra ikinci en büyük ticari ortağı olan Avrupa Birliği ile imzalanan serbest ticaret anlaşması (CETA), 2017 yılında yürürlüğe girmiştir. Mal ticaretinin yanı sıra hizmet ticareti, yatırımlar ve kamu alımlarını da kapsayan CETA, Kanada ile Avrupa Birliği arasındaki ekonomik ve ticari iliŐkilerin geliŐtirilmesi açısından önemli bir ereve sunmaktadır.

Kanada'nın taraf olduğu bir diğer önemli serbest ticaret anlaşması ise Trans-Pasifik Ortaklık Anlaşmasıdır (CPTPP). Avustralya, Brunei, Şili, Japonya, Malezya, Meksika, Yeni Zelanda, Peru, Singapur ve Vietnam'ın da taraf olduğu CPTPP, Kanada'nın Asya-Pasifik bölgesi ile ticari iliŐkilerinin geliŐtirilmesi açısından önem taşımaktadır.

Kanada, son olarak Endonezya ve Ekvator ile STA müzakerelerini tamamlamıŐtır. Onay süreçlerinin tamamlanmasının ardından anılan anlaşmalar yürürlüğe girecektir.

Kanada hükümeti ve iş çevreleri, ABD ile yaşanan tarife gerilimi ile birlikte dış ticarete ABD'ye olan bağımlılığı azaltmak ve ticareti çeŐitlendirmeyi amaçlamaktadır. Kanada, önümüzdeki on yıl içerisinde ABD dışı pazarlara yönelik ihracatını iki katına çıkararak 300 milyar Kanada doları ihracata ulaşmayı hedeflemektedir. Bu hedef doğrultusunda, Hindistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Tayland ve MERCOSUR ile müzakere edilecek dört serbest ticaret anlaşması (STA) için kamuoyundan görüŐ alma süreci baŐlatılmıŐtır.

Türkiye-Kanada arasında bir serbest ticaret anlaşması imzalanması konusunda n görüŐmeler 2013 yılında tamamlanmıŐ olmakla birlikte bugüne kadar müzakere aŐamasına geçilememiŐtir.

Kanada'nın serbest ticaret anlaşmalarına aşağıda yer alan adresten ulaşılabilmektedir:  
(<https://international.canada.ca/en/global-affairs/services/trade/agreements-negotiations/investment-agreements>)

## Kanada'nın Serbest Ticaret Anlaşmaları

Serbest Ticaret Anlaşması	Ülkeler
Canada-United States-Mexico Agreement (CUSMA)	ABD, Meksika
Canada-European Union: Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA)	Avrupa Birliği
Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership (CPTPP)	Avustralya, Brunei, Şili, Japonya, Malezya, Meksika, Yeni Zelanda, Peru, Singapur, Vietnam
Canada-Chile Free Trade Agreement	Şili
Canada-Colombia Free Trade Agreement	Kolombiya
Canada-Costa Rica Free Trade Agreement	Kosta Rika
Canada-European Free Trade Association (EFTA) Free Trade Agreement	İzlanda, Lihtenştayn, Norveç, İsviçre
Canada-Honduras Free Trade Agreement	Honduras
Canada-Israel Free Trade Agreement (CIFTA)	İsrail
Canada-Jordan Free Trade Agreement	Ürdün
Canada-Panama Free Trade Agreement	Panama
Canada-Peru Free Trade Agreement	Peru
Canada-Republic of Korea Free Trade Agreement (CKFTA)	Güney Kore
Canada-Ukraine Free Trade Agreement (CUFTA)	Ukrayna
Canada-UK Trade Continuity Agreement (Canada-UK TCA)	Birleşik Krallık

## Gümrük Vergileri

Kanada Sınır Hizmetleri Ajansı (Canada Border Services Agency), Kanada'da gümrük hizmetlerinden sorumlu federal kuruluştur. İthalat mevzuatına ilişkin detaylı bilgiye (<https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/guide-eng.html>) adresinden ulaşılabilmektedir. Bu kılavuz esas olarak Kanada'daki ithalatçılar için hazırlanmış olsa da sürecin ihracatçılar tarafından da anlaşılması açısından faydalıdır.

Kanada'ya ithal edilen malların sınıflandırılması Dünya Gümrük Örgütü tarafından oluşturulan HS (Harmonized System) kodlarına göre yapılmaktadır. HS kodlarının ilk 6 hanesi tüm ülkelerde aynıdır. Türkiye ve Kanada da bu ortak 6 haneli sistemi kullanmaktadır. 6. haneden sonraki tarife kodları ise ülkeler arasında farklılık gösterebilmektedir.

2026 yılı gümrük tarifelerine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilmektedir. Türkiye ve Kanada arasında ticaret anlaşması bulunmadığından Türkiye menşeli ürünler için MFN tarifesi uygulanmaktadır.

(<https://www.cbsa-asfc.gc.ca/trade-commerce/tariff-tarif/2026/01-99/01-99-2026-eng.pdf>)

Kanada genel olarak liberal bir dış ticaret rejimine sahiptir. Kanada'da üretilmeyen birçok ürün gümrük vergisinden muaftır. Diğer taraftan, et, et ürünleri, süt, süt ürünleri, yumurta gibi bazı tarım ürünlerinde oldukça yüksek gümrük vergileri uygulanmaktadır. Yine, Türkiye'nin de ihracat yaptığı tekstil ve konfeksiyon ürünlerinde (%18 seviyelerinde) ve gemilerde (%25 seviyelerinde) gümrük vergileri yüksek seviyelerdedir. Ayrıca, çelik ürünlerinin önemli bölümünde anti-damping önlemleri ve tarife kotaları uygulanmaktadır.

DTÖ kayıtlarına göre, 2024 yılında ortalama tarife oranı %3,8 düzeyinde olup, söz konusu oran tarım ürünlerinde %15,1, sanayi ürünlerinde ise %2 düzeyindedir. Tarife satırlarının %77,8'i gümrük vergisinden muaftır. Ortalama MFN tarife oranı en yüksek olan sektörler arasında et ürünleri (%21,5), süt ürünleri (%226,5), hazır giyim (%16,5) ve hububat (%11,8) yer almaktadır.

### Dampinge Karşı Önlemler

Kanada Sınır Hizmetleri Kurumu (CBSA) tarafından Türkiye'ye karşı alınan 7'si demir çelik sektöründe olmak üzere 8 adet dampinge karşı önlemi bulunmaktadır.

Söz konusu önlemlere ilişkin bilgilere aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

<https://www.cbsa-asfc.gc.ca/sima-lmsi/mif-mev/menu-eng.html>

### Türkiye'ye Uygulanan Dampinge Karşı Önlemler

Yürürlükteki Önlemler	
Ürün Adı	Önlem Türü
Makarna	Dampinge ve sübvansiyona karşı önlem
Dikişli Karbon Çelik Boru	Damping karşı önlem
İnşaat Demiri	Damping karşı önlem
İçi Boş Yapı Çelikleri	Damping karşı önlem
Petrol Boruları	Damping karşı önlem
Korozyona Dayanıklı Çelik Saclar	Dampinge ve sübvansiyona karşı önlem
Çelik tel	Damping karşı önlem
Çelik çember	Damping karşı önlem

### İç Vergiler ve Oranları

Kanada'da vergi mevzuatı, federal bir kurum olan Kanada Gelir İdaresi (Canada Revenue Agency-CRA) ve eyaletlerin vergi idareleri tarafından yürütülmektedir.

İthalatta, gümrük vergisine ek olarak %5 oranında Federal Mal ve Hizmet Vergisi (GST - Goods and Services Tax) tahsil edilmektedir. Bunun yanı sıra, bazı eyaletler kendi satış vergilerini Provincial Sales Tax (PST) adıyla uygularken, bazı eyaletlerde ise federal vergiyle birleşik şekilde Harmonized Sales Tax (HST) olarak tahsil etmektedir.

### Eyalet/Bölge Bazında Satış Vergisi Oranları

Eyalet veya Bölge	Vergi Türü	Eyalet Vergisi	Toplam Oran
Alberta	GST	0	%5
British Columbia	GST + PST	%7	%12
Manitoba	GST + PST	%7	%12
New Brunswick	HST	%10	%15
Newfoundland and Labrador	HST	%10	%15

Northwest Territories	GST	0	%5
Nova Scotia	HST	%10	%14
Nunavut	GST	0	%5
Ontario	HST	%8	%13
Prince Edward Island	HST	%10	%15
Quebec	GST + QST	%9,975	%14,975
Saskatchewan	GST + PST	%6	%11
Yukon	GST	0	%5

Detayları eyalet bazında değişmekle birlikte, temel gıda ürünleri ile sağlık ve eğitim hizmetlerinden satış vergisi alınmamaktadır. Diğer taraftan alkollü içecekler, şarap, bira ve tütün ürünlerinde Özel Tüketim Vergisi uygulanmaktadır.

## Ürün Standartları ile ilgili Uygulamalar

Kanada'da standartlar, sertifikasyon ve etiketleme gereklilikleri ülkemizden ve geleneksel ihracat pazarlarımızdan farklılık gösterebilmektedir.

### Standartlar ve Belgelendirme

Kanada'da gümrük işlemleri Kanada Sınır Hizmetleri Kurumu (Canada Border Services Agency-CBSA) tarafından yürütülmektedir. Kanada'ya ithal edilen ürünler için izin, sertifika veya denetim gerektirebilecek devlet kurumları ve sorumluluğundaki düzenlemelere ilişkin bilgilere (<https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/reflist-listeref-eng.html>) bağlantısından ulaşılabilir.

Kanada Gıda Denetleme Ajansı (Canadian Food Inspection Agency - CFIA), gıda güvenliği standartlarının belirlenmesi, gıda ürünlerinin paketlenmesi ve etiketlenmesine ilişkin düzenlemelerden sorumlu kuruluştur. Gıda ürünlerinde gerekli belge ve standartlarla ilgili bilgilere ([https://airs-sari.inspection.gc.ca/airs\\_external/english/decisions-eng.aspx](https://airs-sari.inspection.gc.ca/airs_external/english/decisions-eng.aspx)) adresinden gümrük tarife pozisyonu ile sorgulama yapılarak erişilebilir.

## Test Etme, Muayene ve Belgelendirme

Kanada'da, "ürünün tanımı, net miktarı, satıcının unvanı ve adresi"ne dair temel bilgilerin hem Fransızca hem de İngilizce olması gerekmektedir. Quebec'te, ürünle ilgili açıklamalar, tarifler vb. diğer ifadelerin Fransızcasının etikette yer alması zorunludur. Gıda etiketleri ayrı bir düzenlemeye tabi olup, tüm paketlerin üzerinde besin değeri tablosu bulunmalıdır. Ayrıca, gıda ambalajlarında yerel ad, menşee ülkesi, üretim ve son kullanma tarihleri, saklama koşulları, satıcı unvanı ve adresi, içeriği, alerjen madde olup olmadığı, net miktar ve tatlandırıcı içerip içermediğine ilişkin bilgilerin hem Fransızca hem de İngilizce olması beklenmektedir.

Ayrıca, Kanada çevresel etkileri azaltmak amacıyla plastik poşet, pipet, çatal-bıçak, karıştırıcı çubuklar ve bazı gıda kapları gibi belirli tek kullanımlık plastik ürünlerin üretimini, ithalatını ve satışını yasaklamıştır.

Gıda ürünlerinin etiketlenmesi konusundaki bilgiler için Kanada Gıda Denetleme Ajansının (Canadian Food Inspection Agency) bağlantısı dikkate alınmalıdır: (<https://inspection.gc.ca/food-label-requirements/labelling/industry/eng/1383607266489/1383607344939>)

Ayrıca, tekstil ürünleri için Tekstil Etiketleme Kanunu (Textile Labelling Act), gıda dışı tüketici ürünlerinin etiketlenmesi ve paketlenmesi konusunda Tüketici Ambalaj ve Etiketleme Yasası (The Consumer Packaging and Labelling Act) ile düzenlemeler getirilmiştir.

Tekstil ürünlerinin etiketlenmesi ve gıda dışı tüketici ürünlerinin paketlenmesi ve etiketlenmesi konusunda Kanada Rekabet Kurumunun (Competition Bureau Canada) linki dikkate alınmalıdır:

([https://www.competitionbureau.gc.ca/eic/site/cb-bc.nsf/eng/h\\_01436.html](https://www.competitionbureau.gc.ca/eic/site/cb-bc.nsf/eng/h_01436.html))

### **Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme**

Gıda ürünleri, Kanada Gıda Denetleme Ajansı tarafından belirlenen etiketleme kurallarına tabidir. Etiketlerdeki temel bilgiler hem İngilizce hem de Fransızca olarak yer almalıdır. Etiketleme kurallarına ilişkin detaylı bilgilere aşağıda yer alan bağlantılardan ulaşabilmektedir:

(<https://inspection.canada.ca/en/food-labels/labelling/industry>)

Ambalajlı gıdalarda, ürünün besin içeriğine ilişkin bilgileri içeren besin değerleri tablosu (Nutrition Facts Table) bulunması zorunludur. Konuya ilişkin detaylı bilgilere aşağıdaki bağlantıdan ulaşabilmektedir:

(<https://inspection.canada.ca/en/food-labels/labelling/industry/nutrition-labelling>)

Ayrıca, paketli gıdalarda, front-of-package (FOP) nutrition symbol olarak adlandırılan ön yüzde yer alan yeni bir uyarı etiketi kullanımı 2026 yılı itibarıyla zorunlu hale gelmiştir. Bu semboller, doymuş yağ, şeker veya sodyum oranı yüksek ürünlerde ambalajın ön yüzünde yer almakta olup, tüketicilerin bu ürünleri hızlıca tespit edebilmesini amaçlamaktadır. Konuya ilişkin detaylı bilgilere aşağıdaki bağlantıdan ulaşabilmektedir:

(<https://www.canada.ca/en/health-canada/services/food-nutrition/legislation-guidelines/guidance-documents/front-package-nutrition-symbol-labelling-industry.html>)

Gıda dışı ürünlerin etiketleme esasları, Kanada Rekabet Bürosu (Competition Bureau) tarafından düzenlenmektedir. Gıda dışı paketlenmiş tüketici ürünleri, tekstil ürünleri ve değerli metallerin etiketlenmesine ilişkin detaylı bilgilere aşağıdaki bağlantıdan ulaşabilmektedir:

(<https://competition-bureau.canada.ca/en/labelling>)

## Teknik Engeller

Piyasaya arz edilen tüm ürünlerin güvenli ve kaliteli olmasını sağlamak ülkelerin en temel öncelikleri arasındadır. Bu amaçla, ürünlerin uyması gereken teknik kriterler (standartlar ve teknik düzenlemeler) ile ürünlerin bu kriterlere uygun üretildiğini belgeleyen uygunluk değerlendirmesi işlemlerine günümüzde daha fazla başvurulmaktadır. Standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi prosedürleri, sınai, ekonomik ve ticari gelişmeye katkıda bulunan, insan can ve mal güvenliğini korumayı amaçlayan, modern ekonominin ve standardizasyon sisteminin temel taşlarıdır.

Bununla birlikte, standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri çoğu zaman insan sağlığı ve güvenliği gibi meşru amaçların ötesinde ticarete teknik engeller olarak adlandırılan ve uluslararası ticaretin serbest akışını olumsuz etkileyen engellere yol açmaktadır. Uluslararası kabul görmüş standartlardan farklı teknik kriterler belirlenmesi ve gerektiğinden katı test ve belgelendirme işlemlerinin zorunlu kılınması bu alandaki en önemli sorunlardır. Şeffaf bir şekilde kabul edilmeyen ve uygulanmayan bu düzenlemeler ihracatçı firmalar açısından ek külfet ve maliyetlere de yol açmakta ve rekabet edebilirliklerini güçleştirmektedir. İhracatta karşılaştığımız ticarete teknik engellerin önlenmesi, sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması açısından da önemlidir.

Bu kapsamda, T.C. Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında konu ile ilgili ayrıntılı bilgi mevcuttur (<https://teknikenjel.ticaret.gov.tr/>). Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesi, ihracatçılarımızın ticarete teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede; ihracata konu ülkenin ticarete teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ihtiyaç duyulan ülke mevzuat ve uygulamaları hakkında ilave bilgiler Bakanlığımızdan talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan ticarete teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik suretiyle ilgilenilen ülke ve ürün gruplarına ilişkin taslak düzenlemeler e-posta ile günlük olarak gönderilmektedir. Ayrıca, firmalarımız ihracatlarını olumsuz etkileyebilecek diğer ülke düzenlemelerini taslak aşamasında öğrenip yorum yapabilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik ücretsizdir.

## 2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ

### Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

Kanada'da fikri ve sınai mülkiyet hakları, Kanada Fikri Mülkiyet Ofisi (Canadian Intellectual Property Office - CIPO) tarafından düzenlenmektedir.

Kanada mevzuatına göre, tescilli markalar 10 yıl süreyle koruma altındadır ve bu süre yenilenebilir. Patentler, başvuru tarihinden itibaren 20 yıl süreyle geçerlidir ve yalnızca Kanada sınırları içinde geçerlidir.

Kanada'da fikri mülkiyetin korunmasına yönelik olarak Sahte Ürünlerle Mücadele Yasası (Combating Counterfeit Products Act) kapsamında, Kanada Sınır Hizmetleri Ajansı (CBSA) sahte ve korsan ürünlerle mücadelede yetkilidir.

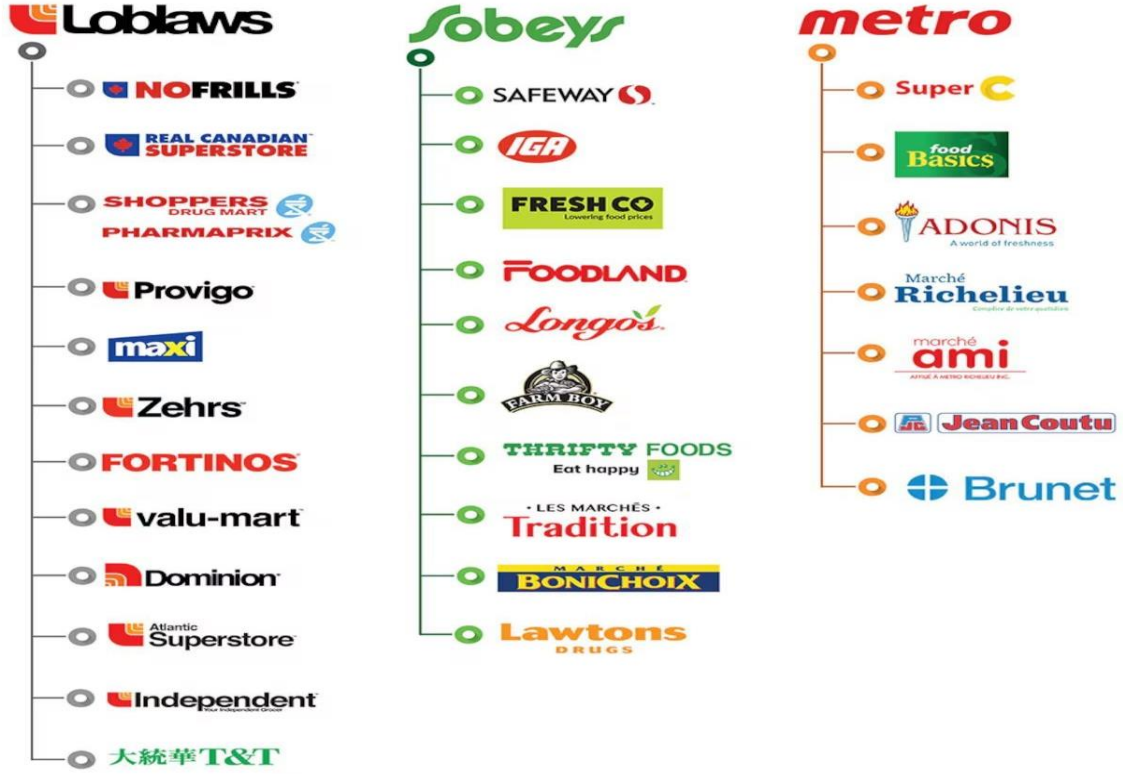
Kanada'da tescilli markasının taklit edildiğini iddia edenler, (<https://www.cbsa-asfc.gc.ca/publications/forms-formulaires/bsf738-eng.html>) adresinde yer alan formu doldurmak suretiyle Kanada Sınır Hizmetleri Kurumu'na başvurarak taklit mallara el konmasını sağlayabilmektedir.

### Dağıtım Kanalları

#### Marketler, Perakende Zincirleri

Kanada pazarında büyük market zincirleri belirleyici bir konuma sahiptir ve sektördeki dağıtım ağlarını büyük ölçüde kontrol etmektedir. Walmart, Costco ve Canadian Tire Kanada'da en geniş mağaza ağına sahip perakende zincirleridir.

Walmart ve Costco dışında market sektöründe üç büyük firma farklı marka isimleri altında faaliyet göstermektedir. Bunlar Loblaws, Metro ve Sobeys gruplarıdır. Bu gruplar marketlerin yanı sıra fırın, eczane gibi farklı alanlarda da mağaza zincirlerine sahiptir. Söz konusu grupların sahip oldukları perakende zincirleri aşağıda sıralanmaktadır.



Bunun dışında pazarda bağımsız perakende zincirleri de bulunmaktadır. Kanada Bağımsız Gıda Perakendecileri Federasyonu (Canadian Federation of Independent Grocers), Kanada'daki bağımsız marketleri temsil eden ulusal düzeyde bir sektörel kuruluştur.

Uluslararası zincirler genellikle kendi alımlarını doğrudan yapmaktadır. Küçük ve orta ölçekli ulusal marketler ise birlikte toplu alım yapabilmektedir. Örneğin, gıda ve hızlı tüketim ürünlerinde United Grocers Inc. ve Distribution Canada Inc. gibi satın alma grupları, Kanada içindeki büyük ve küçük bağımsız market zincirleri ve perakendeciler için toplu alım yapan yapılarıdır.

### Giyim ve Ev Tekstili Perakende Zincirleri

Giyim sektöründe Kanada'nın en önemli perakende zincirlerinden olan Hudson's Bay firması 2025 yılı itibarıyla finansal sorunlar nedeniyle faaliyetlerine son vermiştir. Diğer önemli perakende zincirleri şunlardır.

TJX Canada (Winners, Marshalls, HomeSense): TJX Canada, giyim ve ev tekstili ürünleri satan Winners, Marshalls ve HomeSense mağazalarıyla geniş bir mağaza ağına sahiptir.

Reitmans (Canada) Limited: Kadın giyimine yönelik Reitmans, RW & Co. ve Penningtons gibi markalarıyla Kanada genelinde faaliyet göstermektedir.

Lululemon: Spor giyim alanında faaliyet gösteren Kanada'nın en tanınmış hazır giyim markalarından biridir.

YM Inc.: Suzy, Stitches, Urban Planet, Bluenotes, Sirens ve Urban Kids markalarını bünyesinde barındıran YM Inc., genç ve çocuk giyimine yönelik ürünler satmaktadır.

Aritzia: Kadın giyim ürünlerine yönelik faaliyet göstermektedir.

Simons: Giyim ve ev tekstili ürünleri sunan bir perakende zinciridir.

## **Elektronik Ticaret**

Tüketiciler giderek artan biçimde online alışverişe yönelmektedir. Statista verilerine göre Kanada'da e-ticaret hacmi 2024 yılı itibarıyla 65 milyar USD, kişi başı ortalama 2.600 USD seviyesindedir. Kanada'da 2024 Statista verilerine göre 25 milyon kişi online alışveriş yapmaktadır.

Kanada'da özellikle Şükran Günü, Halloween, Noel ve Cyber Monday gibi özel gün ve haftalarda online alışveriş önemli miktarda artış göstermektedir.

Kanada e-ticaret pazarı, büyük ölçüde ABD merkezli firmaların hakimiyetindedir. Pazar, ABD ile yüksek düzeyde entegre bir yapıya sahiptir. Birçok ABD şirketi, Kanada'daki işlemlerini mevcut internet sitelerine entegre ederek yürütmektedir.

Amazon, Walmart, Costco, Homedepot ve Shein net satış rakamlarına göre pazarda lider konumdadır.

Ayrıca, Kanada merkezli Shopify, firmalara kendi online mağazalarını kurma imkanı sağlayan önemli bir e-ticaret altyapı platformudur.

Online satışlarda öne çıkan ürün grupları elektronik ürünler, giyim, oyuncak, mobilya, kişisel bakım ürünleri ve market ürünleridir. Farklı sektörlerde önde gelen mağazalar aşağıda belirtilmektedir.

- Elektronik ürünler: Amazon, Apple, Walmart, Bestbuy
- Giyim: Shein, Wallmart, Lulumelon, Amazon
- Kişisel bakım: Amazon, Sephora, Walmart, Shoppersdrugmart
- Gıda ve market ürünleri: Walmart, Costco, Amazon, Nofrills
- Mobilya: Amazon, Walmart, Ikea, Homedepot

Mevcut durumda Kanada Sınır Hizmetleri İdaresi (CBSA) tarafından online ithal satışlarda gümrük vergisi ve özel tüketim vergisinden muafiyet eşiği 20 Kanada dolarıdır.

Ülkede kullanılan en yaygın online ödeme sistemleri ise Paypal, Visa, Interac ve Apple Pay'dir. Hızlı kargo hizmeti alanında Canadapost, UPS, Fedex ve Puralator önde gelen firmalardır.

## **Tüketici Tercihleri**

2025 yılı itibarıyla Kanada nüfusu 41,5 milyondur. Ülke düzenli olarak göçmen almakta olup yaşanan nüfus yapısı büyük ölçüde göçmenler sayesinde dengelenmektedir.

Kanada'nın ticaret açısından en önemli şehirleri Toronto, Montreal, Vancouver ve Calgary'dir. Kanada'nın resmi dilleri İngilizce ve Fransızcadır. Ülke genelinde İngilizce yaygın olarak kullanılmakla birlikte Quebec eyaletinde Fransızca konuşulmaktadır.

Tüketici tercihlerinde dikkat edilmesi gereken en önemli unsurlardan biri Kanada'nın çok kültürlü yapısıdır. Farklı ülkelerden gelen göçmenler nedeniyle ülkede çeşitli kültürlere, mutfaklara ve tüketim alışkanlıklarına yönelik önemli bir talep bulunmaktadır.

Kanada'da yaklaşık 2 milyon Müslüman yaşamaktadır. Bu rakam toplam nüfusun yaklaşık %5'ine karşılık gelmekle birlikte Toronto, Montreal ve Ottawa gibi büyük şehirlerde bu oran %10-15 seviyelerine ulaşmaktadır.

Öte yandan Kanada'da yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki payı artmaktadır. Bu durum özellikle sağlık ve yaşam kalitesine yönelik ürünlere olan talebi artırmaktadır.

Gıda sektöründe sağlıklı beslenme eğilimi giderek güçlenmektedir. Organik, katkı maddesi içermeyen ve sağlıklı gıda ürünlerine yönelik talep artmaktadır. Ayrıca çevre dostu ambalaj ve sürdürülebilir ürünler tüketiciler tarafından giderek daha fazla tercih edilmektedir.

Farklı eyalet ve şehirlerde tüketim alışkanlıkları, tüketici tercihleri ve satın alma gücü farklılık gösterebilmektedir. Bu nedenle Kanada'ya ihracatta pazar araştırmalarının şehir ve bölge bazında yapılması önem taşımaktadır.

Kanadalı ithalatçıların önemli bir bölümü tek seferlik ticaret yerine uzun vadeli ve güvenilir tedarikçilerle çalışmayı tercih etmektedir. Bu çerçevede alıcılar, firmaların ihracat tecrübesi, Kuzey Amerika'daki varlığı, sahip oldukları sertifikalar, üretim kapasiteleri ve lojistik imkanları gibi unsurları dikkate almaktadır.

## **Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler**

### **Fuarlar**

Fuarlar, alıcılara doğrudan ulaşmak ve yeni iş bağlantıları kurmak açısından önemli bir rol oynamaktadır.

Kanada'da düzenlenen önde gelen fuarlar aşağıda listelenmiştir:

## Önde Gelen Fuarlar

Fuar Adı	Sektör
SIAL Canada	Gıda
CPMA Trade Show	Yaş meyve sebze
PDAC	Madencilik
Truck World	Kamyon ve yedek parça
Expo Cam	Otomotiv ve yedek parça
Fabtech	Metal işleme
The Buildings Show	İnşaat malzemeleri, inşaat teknolojileri
Canadian Concrete Expo	Beton ve yapı malzemeleri
StoneTech	Doğaltaş, seramik ve işleme ekipmanları
Interior Design Show	Ev Tekstili ve Ev Dekorasyon Ürünleri
Canadian Manufacturing Technology Show	İmalat teknolojileri
Advanced Design and Manufacturing (AMD)	Üretim teknolojileri, plastik, paketlenme
Premiere Vision Montreal	Tekstil
Helal Expo	Helal gıda
Woodworking Machinery & Supply (WMS)	Ahşap işleme ekipmanları
Aeromart Montreal	Havacılık
CANSEC	Savunma Sanayi
Global Energy Show	Enerji, petrol, lng

## Sektörel Birlikler

Kanada'daki sektörel birlik ve derneklerle iletişim kurulması ve bu kuruluşlara üyelik, yeni iş bağlantılarına ulaşmak ve sektörel gelişmeleri takip etmek açısından önemlidir. Ayrıca, bu kuruluşların üye listeleri Kanadalı firmaların tespit edilmesi açısından faydalı bir kaynak sunmaktadır.

Ülkedeki başlıca sektörel birlikler aşağıda listelenmiştir:

Dernek Adı	Sektör	Web sitesi
Canadian Produce Marketing Association	Yaş meyve sebze	<a href="http://cpma.ca/">cpma.ca/</a>
Food, Health & Consumer Products of Canada	Gıda, tüketim ürünleri	<a href="http://www.fhcp.ca/en/">www.fhcp.ca/en/</a>
Canadian Health Food Association (CHFA)	Organik, sağlıklı gıda	<a href="https://chfa.ca/">https://chfa.ca/</a>
Baking Association of Canada	Pastacılık ürünleri	<a href="http://www.baking.ca/">www.baking.ca/</a>
Canadian Beverage Association	İçecek	<a href="http://canadianbeverage.ca/">canadianbeverage.ca/</a>
Canadian Federation of Independent Grocers	Marketler	<a href="http://cfig.ca/">cfig.ca/</a>
Retail Council of Canada (RCC)	Perakende	<a href="http://www.retailcouncil.org/">www.retailcouncil.org/</a>
Restaurants Canada	Restoran	<a href="http://restaurantscanada.org">restaurantscanada.org</a>
Canadian Apparel Federation	Tekstil	<a href="http://www.caf-fcv.ca/">www.caf-fcv.ca/</a>
Association of Footwear & Apparel (AFA)	Ayakkabı	<a href="http://www.afacanada.com">www.afacanada.com</a>
Canadian Manufacturers & Exporters (CME)	İmalat	<a href="http://cme-mec.ca/">cme-mec.ca/</a>
Canadian Association of Importers and Exporters	İthalat ve ihracat	<a href="http://www.iecanada.com/">www.iecanada.com/</a>

Canadian Jewellers Association	Mücevher	<a href="http://canadianjewellers.com/">canadianjewellers.com/</a>
Cosmetics Alliance Canada	Kozmetik	<a href="http://cosmeticsalliance.ca">cosmeticsalliance.ca</a>
Canadian Home Furnishings Alliance (CHFA)	Mobilya	<a href="http://www.chfaweb.ca">http://www.chfaweb.ca</a>
Canadian Corrugated & Containerboard Ass.	Karton ambalaj	<a href="https://cccabox.org/">https://cccabox.org/</a>
Canadian Association of Defence and Security (CADSI)	Savunma	<a href="http://defenceandsecurity.ca/">defenceandsecurity.ca/</a>
Aerospace Industries Association Canada (AIAC)	Havacılık ve savunma	<a href="https://aiac.ca/">https://aiac.ca/</a>
Canadian Marine Industries. and Shipbuilding Association	Gemi inşa	<a href="https://www.cmisa.ca">https://www.cmisa.ca</a>
Canadian Vehicle Manufacturers' Association (CVMA)	Otomotiv	<a href="https://www.cvma.ca/">https://www.cvma.ca/</a>
Automotive Parts Manufacturers' Association (APMA)	Otomotiv	<a href="https://www.apma.ca/">https://www.apma.ca/</a>
Canadian Steel Producers Association (CSPA)	Çelik	<a href="https://canadiansteel.ca/">https://canadiansteel.ca/</a>
Aluminium Association of Canada	Alüminyum	<a href="https://aluminium.ca/en/">https://aluminium.ca/en/</a>
Chemistry Industry Association of Canada (CIAC)	Kimya ve plastik	<a href="http://canadianchemistry.ca/">canadianchemistry.ca/</a>
Fertilizer Canada	Gübre	<a href="http://fertilizercanada.ca">fertilizercanada.ca</a>
The Mining Association of Canada (MAC)	Madencilik	<a href="https://mining.ca/">https://mining.ca/</a>
Prospectors & Developers Association of Canada (PDAC)	Madencilik	<a href="https://pdac.ca/">https://pdac.ca/</a>
Terrazzo, Tile, Marble Association. of Canada (TTMAC)	Doğaltaş, seramik	<a href="https://www.ttmac.com">https://www.ttmac.com</a>
Canadian Construction Association (CCA)	İnşaat	<a href="https://www.cca-acc.com/">https://www.cca-acc.com/</a>
Canadian Home Builders' Association (CHBA)	İnşaat	<a href="https://www.chba.ca/">https://www.chba.ca/</a>
Pet Food Association of Canada	Hayvan maması	<a href="https://pfac.com">https://pfac.com</a>
Sporting Arms And Ammunition Association (CSAAA)	Av silahları	<a href="https://www.csaaa.org">https://www.csaaa.org</a>
Association for Pharmacy Distribution (CAPDM)	İlaç dağıtım	<a href="http://www.capdm.ca/">www.capdm.ca/</a>
Aham-Association of Home Appliance Manufacturers	Beyaz eşya	<a href="http://www.aham.org/">www.aham.org/</a>
Canadian Renewable Energy Association	Yenilenebilir enerji	<a href="https://renewablesassociation.ca/">https://renewablesassociation.ca/</a>

## Ticaret Odaları

Kanada’da faaliyet gösteren ticaret odaları aşağıda listelenmektedir:

Ticaret Odası	Web Adresi
The Canadian Chamber of Commerce	<a href="http://www.chamber.ca">http://www.chamber.ca</a>
Business Council of Canada	<a href="https://www.thebusinesscouncil.ca/">https://www.thebusinesscouncil.ca/</a>
Ontario Chamber of Commerce	<a href="http://www.occ.ca">http://www.occ.ca</a>
Ottawa Chamber of Commerce	<a href="http://www.ottawachamber.ca">http://www.ottawachamber.ca</a>
Chamber of Commerce of Metropolitan Montreal	<a href="http://www.cmm.ca/en/">http://www.cmm.ca/en/</a>
Calgary Chamber	<a href="https://www.calgarychamber.com/">https://www.calgarychamber.com/</a>
Manitoba Chambers of Commerce	<a href="https://mbchamber.mb.ca/">https://mbchamber.mb.ca/</a>
Edmonton Chamber of Commerce	<a href="https://www.edmontonchamber.com/">https://www.edmontonchamber.com/</a>
Winnipeg Chamber of Commerce	<a href="http://www.winnipeg-chamber.com/">http://www.winnipeg-chamber.com/</a>
Saskatchewan Chamber of Commerce	<a href="http://business.saskchamber.com">http://business.saskchamber.com</a>
Halifax Chamber of Commerce	<a href="http://halifaxchamber.com/">http://halifaxchamber.com/</a>
British Columbia Chamber of Commerce	<a href="http://www.bcchamber.org/">http://www.bcchamber.org/</a>
Toronto Region Board of Trade	<a href="https://www.bot.com/">https://www.bot.com/</a>
Greater Vancouver Board of Trade	<a href="https://www.boardoftrade.com/">https://www.boardoftrade.com/</a>
Mississauga Board of Trade	<a href="https://www.mbot.com/">https://www.mbot.com/</a>
Alberta Chambers of Commerce	<a href="http://www.abchamber.ca">http://www.abchamber.ca</a>
Hamilton Chamber of Commerce	<a href="http://www.hamiltonchamber.ca">www.hamiltonchamber.ca</a>
Surrey Board of Trade	<a href="https://businessinsurrey.com/">https://businessinsurrey.com/</a>
Burnaby Board of Trade	<a href="https://www.bbot.ca/">https://www.bbot.ca/</a>

## Kanada İthalatçı Veri Tabanı

Kanada İthalatçı Veri Tabanı (Canadian Importers Database), Kanadalı ithalatçıları tespit etmek açısından oldukça isabetli, ücretsiz bir uygulamadır. Kanada İnovasyon, Bilim ve Ekonomik Kalkınma Bakanlığınca hazırlanan veri tabanında toplam ithalatın %80’ini oluşturan büyük ithalatçılar ve buldukları şehirler listelenmektedir. Veri tabanında gümrük tarife pozisyonu bazında arama yapılabilmektedir.

Söz konusu veri tabanına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilmektedir:

(<https://ised-isde.canada.ca/app/ixb/cid-bdic/searchProduct.html?lang=eng#wb-cont>)

Örnek olarak, söz konusu veri tabanından elde edilen 2002.10 gümrük tarife pozisyonu kapsamında konserve domates ithalatı yapan firmalar aşağıda listelenmektedir.

Major Canadian importers <sup>1</sup> in 2023			
Company name (alphabetical order)	City	Province	Postal code <sup>2</sup>
CALKINS & BURKE LIMITED	Vancouver	British Columbia	V6J 0E6
COSTCO WHOLESALE CANADA LTD	Ottawa	Ontario	K2E 1C5
C. W. SHASKY & ASSOCIATES LTD.	Oakville	Ontario	L6H 5W8
GENERAL MILLS CANADA CORPORATION /CORPORATION GENERAL MILLS	Mississauga	Ontario	L4W 5P1
HIGHBURY CANCO CORPORATION	Leamington	Ontario	N8H 3W8
HURON PRODUCE LIMITED	Exeter	Ontario	N0M 1S5
IMPORTATIONS ALIMENTAIRES MEGA INC.	Laval	Quebec	H7P 5Z7
ITALPASTA LIMITED	Brampton	Ontario	L6T 5A9
ITAL-PLUS IMPORTS INC	Ottawa	Ontario	K1R 6Y3
LE CHOIX DU CHEF-IMPORTATEURSINC.	Blainville	Quebec	J7B 1A7
LES ALIMENTS O'SOLE MIO INC	Boisbriand	Quebec	J7H 0G1
LOBLAWS INC.	Brampton	Ontario	L6Y 5S5
MILLER & SMITH FOODS INCORPORATED	Toronto	Ontario	M8Z 1E8
PASTENE ENTERPRISES ULC	Anjou	Quebec	H1J 1X9

Ayrıca, ülke bazında ithalat yapan firmalara da söz konusu veritabanından “By countries” sekmesinden erişilebilmektedir. Örnek olarak, İtalya’dan konserve domates ithalatı yapan Kanadalı firmalar aşağıda listelenmektedir.

Major Canadian importers <sup>3</sup> in 2023			
Company name (alphabetical order)	City	Province	Postal code <sup>4</sup>
A. BOSA & CO. LTD.	Vancouver	British Columbia	V5K 4Y3
ANTICO CASALE USA, LLC	Whitestone	New York	
AURORA IMPORTING & DISTRIBUTING LIMITED	Toronto	Ontario	M9M 2H2
BRUNO & NICK INC	Montréal	Quebec	H2S 3J7
CLARK, DROUIN, LEFEBVRE INC.	Boucherville	Quebec	J4B 7K1
COSTCO WHOLESALE CANADA LTD	Ottawa	Ontario	K2E 1C5
FAVUZZI INTERNATIONAL INC	Montréal	Quebec	H3L 2A7
FINICA FOOD SPECIALTIES LIMITED	Mississauga	Ontario	L5T 2X9
IMPORTATIONS ALIMENTAIRES MEGA INC.	Laval	Quebec	H7P 5Z7
ITALIAN CENTRE SHOP LIMITED	Edmonton	Alberta	T5H 2E4
ITALPASTA LIMITED	Brampton	Ontario	L6T 5A9
ITAL-PLUS IMPORTS INC	Ottawa	Ontario	K1R 6Y3
JAN K. OVERWEEL LIMITED/JAN K. OVERWEEL LIMITEE	Woodbridge	Ontario	L4L 8K8
LE CHOIX DU CHEF-IMPORTATEURSINC.	Blainville	Quebec	J7B 1A7
LES ALIMENTS O'SOLE MIO INC	Boisbriand	Quebec	J7H 0G1

## Kamu İhaleleri

Kanada’daki kamu ihalelerine (<https://canadabuys.canada.ca/en>) ve (<https://www.merx.com>) adreslerinden ulaşılabilir.

### 3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER

#### Tarım ve Hayvancılık

Tarım ve gıda sektörü, 149 milyar Kanada doları ile 2024 yılında ülke GSYH'sinin yaklaşık %7'sini oluşturmuştur. Sektör 2,3 milyon kişiye istihdam sağlamaktadır. Kanada, özellikle hububat, bakliyat ve et ürünlerinde küresel ölçekte önemli bir ihracatçı ülkedir.

Tarım ve gıda sektörüne ilişkin detaylı bilgilere aşağıdaki bağlantıdan ulaşabilmektedir:

<https://agriculture.canada.ca/en/sector/overview>

#### Hububat ve Baklagiller

Kanada, sahip olduğu geniş tarım arazileri ile önemli bir bakliyat ve hububat üreticisidir.

- Buğday ve Kanola (Kolza Yağı): Kanada, dünyanın en büyük kanola üreticisi ve ihracatçısıdır. En yoğun üretim Saskatchewan, Alberta ve Manitoba eyaletlerindedir.
- Baklagiller: Mercimek, nohut ve bezelye üretiminde Kanada, dünyanın önde gelen tedarikçilerindedir. Mercimek üretimi ağırlıklı olarak Saskatchewan'da yapılmaktadır.
- Mısır ve Soya: Ontario ve Quebec'te yoğunlaşmış olup, özellikle yem ve işlenmiş gıda sanayinde kullanılmaktadır.

#### Meyve, Sebze ve Kuruyemiş

Kanada'da kış mevsimi uzun ve sert geçmektedir. Bu nedenle meyve ve sebze üretimi sınırlıdır. Kanada'da tüketilen taze meyvelerin %75'i ithal edilmektedir. Kanada, meyve, sebze ve kuruyemiş ürünleri bakımından önemli bir alıcı pazardır.

Hem taze hem de kurutulmuş, dondurulmuş, konserve edilmiş veya diğer şekillerde işlenmiş meyve, sebze ve kuruyemiş ürünleri büyük oranda ithal edilmektedir. Türkiye'den de Kanada'ya fındık, kuru incir, kuru kayısı, kuru üzüm, taze narenciye, zeytinyağı, meyve suyu, salça, dondurulmuş ürünler gibi çeşitli meyve ve sebze ürünleri ihracatı bulunmaktadır.

#### Et, Süt ve Yumurta

Süt üretimi Quebec'te, tavukçuluk ise Ontario'da, kırmızı et ürünleri ise Alberta eyaletinde yoğunlaşmıştır.

Kanada'da, süt, süt ürünleri, tavuk ve yumurtada üretim kotası, fiyat tespiti ve ithalat kısıtı getiren tedarik yönetim sistemi uygulanmaktadır.

Söz konusu ürünlerde Kanada tarafından uygulanan ticareti kısıtlayıcı tedarik yönetim sistemi, yüksek gümrük vergileri ve sertifika problemleri gibi nedenlerden dolayı bu ürünlerin Kanada'ya ihracat potansiyeli mevcut durumda oldukça kısıtlıdır.

## Sanayi

### Otomotiv

Kanada otomotiv sektörü ülkenin en büyük imalat sanayilerinden biridir. Otomotiv sektörü, Kanada GSYH'sine 16,8 milyar Kanada doları katkı sağlamaktadır. Sektör, 125 bini doğrudan olmak üzere 427 bin kişiye istihdam sağlamaktadır.

Son yıllarda otomotiv üretimi yıllık 1,1-1,6 milyon arasında seyretmiş, 2024 yılında ise otomotiv üretimi 1,3 milyon olarak gerçekleşmiştir. Otomotiv satışları ise 1,5-2 milyon arasında seyretmekte olup, 2024 yılında 1,8 milyon adet araç satılmıştır.

Üretim kapasitesi ağırlıklı olarak Ontario Eyaleti'nde yoğunlaşmış olup, General Motors, Ford, Stellantis, Toyota ve Honda firmalarının üretim tesisleri bulunmaktadır. Önde gelen otomotiv parçası üreticileri ise Martinrea, Linamar ve Magna firmalarıdır.

Ülkedeki otomotiv sektörünün en büyük avantajı dünyanın en büyük otomotiv pazarlarından biri olan ABD'ye yakınlığıdır. Kanada'da üretilen araçların yaklaşık %90'ı ABD'ye ihraç edilmektedir. Bu yüksek oran, Kanada otomotiv sanayisinin ABD pazarına olan güçlü entegrasyonunu ve bağımlılığını göstermektedir.

Kanada hükümeti 2035 yılında yeni araç satışlarının %75'inin, 2040 yılında ise %90'ının elektrikli araçlardan oluşmasını hedeflemektedir. Bu doğrultuda elektrikli araçların yaygınlaşmasını desteklemek için teşvik mekanizmaları uygulanmaktadır. Sıfır emisyonlu araç satın alan bireylere 5.000 Kanada dolarına kadar hibe sağlanmaktadır. Ancak söz konusu teşvikler Kanada'da ve Kanada ile serbest ticaret anlaşması bulunan ülkelerde üretilen elektrikli araçlarla sınırlandırılmıştır. Bu çerçevede, Türkiye menşeli araçlar söz konusu teşviklerden yararlanamamaktadır.

Kanada hükümeti son yıllarda özellikle elektrikli araçlar (EV) ve batarya teknolojileri alanlarını stratejik öncelik haline getirmiştir. Ülkenin lityum, nikel ve kobalt gibi kritik madenler bakımından zengin kaynaklara sahip olması, elektrikli araç tedarik zincirinde stratejik bir avantaj yaratmaktadır. Bu çerçevede birçok firma büyük ölçekli batarya yatırımları planlamaktadır. Kanada hükümeti de elektrikli araç ve sıfır emisyon teknolojisine ilişkin yatırımları teşvik programları ile desteklemektedir.

Bununla birlikte, ABD'nin uyguladığı gümrük tarifeleri Kanada otomotiv sektörünü olumsuz etkilemektedir. ABD'ye ihracata bağımlı olan sektör, bu tarifeler nedeniyle maliyet baskısı yaşamakta, bu da üretim ve yatırım kararlarında belirsizlik yaratmaktadır.

Otomotiv sektörüne ilişkin istatistiklere aşağıdaki bağlantılardan ulaşılabilmektedir:

<https://ised-isde.canada.ca/site/ised/en/canadian-automotive-industry>

<https://www.cvma.ca/industry/facts/>

## Demir Çelik

Çelik sektörü, Kanada GSYİH'sına 4,2 milyar Kanada doları katkı sağlamaktadır. Sektör, 23 bini doğrudan olmak üzere 100 bin kişiye istihdam sağlamaktadır.

Ontario ve Quebec eyaletlerinde yoğunlaşan çelik üretimi 2024 yılında 12,3 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Kanada, çelik üretiminde dünyada 16. sırada yer almaktadır. Buna ilaveten, Kanada önemli bir demir cevheri üreticisi olup 8,9 milyar Kanada doları değerinde 58 milyon ton demir cevheri ihracatı bulunmaktadır. Ayrıca, 4,8 milyon ton çelik hurda ihracatı bulunmaktadır.

Çelik sektörüne ilişkin detaylı istatistiklere aşağıda yer alan bağlantıdan ulaşılabilir:

<https://www.canadaaction.ca/canadian-steel-sector-facts>

Kanada demir çelik ve alüminyum sektörü ABD'ye ihracat odaklıdır. Kanada söz konusu sektörlerde ihracatının yüzde doksanını ABD'ye gerçekleştirmektedir. ABD, 2025 yılında Kanada dahil olmak üzere tüm ülkelere demir çelik ve alüminyum ürünlerinde %50 gümrük vergisi uygulamaya başlamıştır.

ABD'nin gümrük vergileri, Kanada çelik sektörünü ciddi biçimde olumsuz etkilemiş olup, ABD'ye ihracatta önemli düşüş görülmektedir. Kanada'nın çelik ihracatının yaklaşık %90'ı ABD pazarına yönelmektedir. Bu gelişmeler sonucunda Kanada çelik endüstrisi, artan maliyetler ve pazar kaybı riskiyle karşı karşıya kalmış ve sektör temsilcileri federal hükümet nezdinde yoğun bir baskı oluşturmaya başlamıştır.

Bu çerçevede Kanada, çelik ithalatına yönelik koruyucu ticaret önlemlerini devreye almıştır. Bu kapsamda:

- Serbest ticaret anlaşması (STA) olmayan ülkelere gelen çelik ürünleri için tarife kotası, 2024 yılı ithalat seviyesinin %20'si ile sınırlandırılmıştır. Bu seviyeyi aşan ithalat %50 oranında ek gümrük vergisine tabi tutulmaktadır. Söz konusu düzenleme, Türkiye'nin Kanada'ya yönelik çelik ihracatını da önemli ölçüde olumsuz etkilemektedir.

Anılan vergiye tabi çelik ürünlerine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

<https://www.canada.ca/en/department-finance/news/2025/06/tariff-rate-quotas-on-imports-of-steel-mill-products.html>

- CUSMA dışındaki STA ortağı ülkelere ithal edilen çelik ürünleri için tarife kotası, 2024 yılı seviyesinin %75'i ile sınırlandırılmıştır.

- Birçok çelik türevi ürüne (rüzgar kuleleri, prefabrik yapılar, bağlantı elemanları, teller gibi) menşe ayrımı gözetilmeksizin tüm ülkeleri kapsayacak şekilde %25 oranında ek gümrük vergisi uygulanmaya başlanmıştır. Söz konusu vergiye tabi ürünlere ise aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

<https://www.canada.ca/en/department-finance/news/2025/12/list-of-steel-derivative-products-subject-to-25-per-cent-tariffs-effective-december-26-2025.html>

Söz konusu düzenlemeler sonucunda, özellikle Kanada ile STA'sı bulunmayan ülkelerin Kanada pazarına erişimi önemli ölçüde sınırlandırılmıştır.

Ayrıca, demir çelik sektöründe çeşitli ürünlerde birçok ülkeye karşı dampinge karşı önlem alınmıştır. Türkiye'ye karşı da 7 farklı çelik ürününde dampinge karşı önlem uygulanmaktadır.

Anılan vergi ve önlemler dolayısıyla Kanada'ya çelik ihracatında önemli oranda gerileme görülmektedir. İhracatçılarımızın söz konusu vergileri takip etmelerinde ve yeni damping soruşturmaları açılması halinde iş birliğinde bulunmalarında fayda görülmektedir.

## **Savunma Sanayi**

Kanada savunma sanayisinin 2022 yılında GSYİH'ya katkısı 9,6 milyar Kanada doları olarak gerçekleşmiştir. Sektör, 61 bini doğrudan olmak üzere 81 bin kişiye istihdam sağlamaktadır.

Savunma sanayi 2022 yılında 585 firma tarafından 14,3 milyar Kanada doları gelir üretmiştir. Savunma sanayi, %63'ü ABD'ye olmak üzere 7 milyar Kanada doları mal ve hizmet ihracatı gerçekleştirmiştir.

Kanada, 2025 NATO Zirvesi'nde kabul edilen yeni savunma harcama hedefi doğrultusunda, savunma bütçesini 2035 yılına kadar kademeli olarak GSYİH'nın %5'ine çıkarma taahhüdünde bulunmuştur. Kanada halihazırda GSYİH'sının yaklaşık %1,5'ini savunmaya ayırmakta olup, kısa vadede %2 seviyesine ulaşmayı planlamaktadır.

## **Ana Ürün ve Hizmetler**

Kanada'da üretilen savunma ürünleri arasında hafif zırhlı araçlar, gemi tabanlı sensörler ve radarlar, askeri nakliye helikopterleri, özel görev uçakları, uçak parçası, motor imalatı ve uçak bakım, onarım ve revizyon (MRO) hizmetleri bulunmaktadır.

Montreal, havacılık sektöründe önemli bir merkez konumundadır ve Airbus, Bombardier, Pratt & Whitney, CAE, Safran ve Rolls-Royce gibi üreticilere ev sahipliği yapmaktadır.

- Ontario (toplam gelirin %36'sı): Savaş Aracı İmalatı, Hava Sensörleri ve Uyarı Sistemleri, Uçak ve Uçak Parçaları İmalatı.
- Quebec (toplam gelirin %24'ü): Mühimmat ve Diğer Silahlar, Uçak Bakım, Onarım ve Revizyonu, Uçak ve Uçak Parçaları İmalatı.
- Batı ve Kuzey Kanada (toplam gelirin %20'si): Uçak Bakım, Onarım ve Revizyonu, Denizcilik Gemi İnşa ve Tasarımı, Denizcilik Gemisi Bakım, Onarım ve Revizyonu.
- Atlantik Kanada (toplam gelirin %20'si): Denizcilik Gemisi Bakım, Onarım ve Revizyonu, Denizcilik Gemi İnşa ve Tasarımı.

## Önemli Firmalar:

- Havacılık ve Simülasyon: CAE, Bombardier Defense, Magellan Aerospace, Pratt & Whitney Canada.
- Denizcilik ve Gemi İnşa: Irving Shipbuilding, Seaspan Shipyards, Davie.
- Kara Sistemleri: General Dynamics Land Systems-Canada, Rheinmetall Canada, Colt Canada.
- Teknoloji ve Sistemler: General Dynamics Mission Systems - Canada, MDA Space, Lockheed Martin Canada, L3 Harris Canada

Kanada'nın savunma sektörüne ilişkin detaylı istatistiklere aşağıdaki linkten ulaşılabilir:

<https://ised-isde.canada.ca/site/aerospace-defence/en/state-canadas-defence-industry#p1>

## Savunma Yatırım Ajansı (DIA)

Defence Investment Agency (DIA), Kanada hükümeti tarafından 2 Ekim 2025 tarihinde kurulmuş olup, merkezi Ottawa'dadır. Kurum, Kanada'nın savunma sanayi yatırımlarını ve alımlarını tek bir merkezden koordine etmeyi amaçlamaktadır. DIA'nın temel görevi, savunma tedarik süreçlerini hızlandırmak, bürokrasiyi azaltmak ve yerli savunma sanayii yatırımlarını teşvik etmektir.

## Kanada Savunma Sanayi Stratejisi

Kanada hükümeti, savunma sanayinin güçlendirilmesi, yerli üretim kapasitesinin artırılması ve savunma tedarik süreçlerinin hızlandırılması amacıyla 2026 yılı şubat ayında Defence Industrial Strategy adlı yeni bir politika çerçevesi açıklamıştır. Söz konusu strateji kapsamında yaklaşık 6,6 milyar Kanada doları bütçe ayrılmıştır.

Bu çerçevede, önümüzdeki 10 yıl içerisinde;

- Savunma alımlarının %70'inin Kanadalı firmalara verilmesi,
- Savunma sanayi gelirlerinin %240'tan fazla artırılması,
- Savunma ihracatının %50 oranında artırılması,
- Savunma Ar-Ge yatırımlarının %85 oranında artırılması,
- Savunma sektöründe faaliyet gösteren KOBİ'lerin gelirlerinin yıllık 5,1 milyar dolar artırılması,
- Kanada ekonomisinde 125 bin yeni istihdam oluşturulması,
- Askeri araç ve ekipmanların operasyonel hazır olma oranının %75-85 seviyelerine çıkarılması hedeflenmektedir.

Strateji ile Kanada'nın savunma alanında ABD ve diğer dış tedarikçilere olan bağımlılığının azaltılması, yerli savunma sanayinin güçlendirilmesi ve savunma tedarik süreçlerinin hızlandırılması amaçlanmaktadır. Söz konusu strateji belgesine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

<https://www.canada.ca/en/department-national-defence/corporate/reports-publications/industrial-strategy/security-sovereignty-prosperity.html>

## Hizmetler

### Müteahhitlik Hizmetleri

İnşaat sektörü, yaklaşık 168 milyar Kanada doları GSYİH katkısıyla ülke ekonomisinin yaklaşık %7,4'ünü oluşturmakta ve 1,6 milyondan fazla kişiye istihdam sağlamaktadır. İnşaat faaliyetleri, Toronto, Vancouver, Calgary, Edmonton, Montreal ve Ottawa şehirlerinde yoğunlaşmaktadır.

Kanada'da inşaat sektörü hem konut krizi hem de altyapı yatırımları nedeniyle son yıllarda ekonomik politikanın öncelikli alanlarından biri haline gelmiştir.

### Konut Sektörü

Son yıllarda artan konut krizi, özellikle büyük şehirlerdeki arz-talep dengesizliği ve yaşam maliyetlerinin yükselmesiyle daha görünür hale gelmiştir. Bu durum, hükümetin düşük maliyetli ve erişilebilir konut projelerine daha fazla kaynak ayırmasına neden olmuştur. Kanada hükümeti, Build Canada Homes adlı devlet kuruluşunu 2025 yılında hayata geçirmiş ve önümüzdeki on yılda inşaat hızını iki katına çıkarmayı hedeflediğini açıklamıştır.

Ajans, uygun fiyatlı konut arzını artırmayı hedeflemektedir. İlk etapta, 6 federal arazide 4.000 konut inşası için çalışmalara başlayacaktır. Toplam konut sayısının 45.000'e kadar çıkabileceği öngörülmektedir. İlk projeler Dartmouth, Longueuil, Ottawa, Toronto, Winnipeg ve Edmonton şehirlerinde hayata geçirilecektir.

Ayrıca, Kanada Merkez Bankası 2025 yılında da faiz indirimlerine devam ederek faizi %2,25'e düşürmüştür. Bu faiz indirimlerinin, konut satışlarını ve inşaat malzemelerine olan talebi olumlu yönde etkilemesi öngörülmektedir.

### Altyapı Projeleri

Kanada'nın en büyük ticaret ortağı olan ABD ile yaşanan ticaret politikaları kaynaklı gerilim ve küresel ekonomik belirsizlikler, Kanada ekonomisinde yavaşlama beklentilerini gündeme getirmiştir. Bu nedenle, özellikle iç talebi canlı tutmak ve ekonomik büyümeyi desteklemek amacıyla inşaat ve altyapı sektörlerine yönelik kamu yatırımlarının artırılması hedeflenmektedir.

Bu çerçevede, büyük altyapı projelerini hızlandırmayı amaçlayan C-5 yasası, Haziran 2025 tarihinde Kanada Parlamentosundan geçerek yasalasmıştır. Yasa, ulusal çıkar bulunduğu değerlendirilen projelerin onay süreçlerini hızlandırmayı amaçlamaktadır. Yasa ile büyük projelerin iki yıl içinde onaylanması ve eyaletler arası işgücü ile mal hareketliliğinin önündeki engellerin azaltılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda, özellikle enerji, ulaşım ve iletişim altyapısı gibi stratejik alanlardaki projelerin hızlandırılması amaçlanmaktadır.

Söz konusu projelerin koordinasyonu amacıyla 2025 yılı Eylül ayında Alberta eyaletinin Calgary şehrinde Büyük Projeler Ofisi (Major Projects Office) kurulmuştur.

Büyük Projeler Ofisine yönlendirilen projeler, eyaletlerden ve sektörlerden gelen öneriler temelinde hazırlanmış olup nihai bir onay anlamına gelmemektedir. Mevcut durumda açıklanan projeler şunlardır.

- LNG Kanada 2. Aşama, Kitimat, Britanya Kolumbiyası
- Darlington Yeni Nükleer Projesi, Bowmanville, Ontario
- Contrecœur Terminali Konteyner Projesi, Contrecœur, Québec
- McIlvenna Körfezi Foran Bakır Madeni Projesi, Doğu-Orta Saskatchewan
- Red Chris Madeni Genişletme Projesi, Kuzeybatı Britanya Kolumbiyası
- Kuzey Kıyısı İletim Hattı (North Coast Transmission Line - NCTL), (British Columbia)
- Ksi Lisims LNG (British Columbia)
- Canada Nickel firmasına ait Nikel Madeni (Ontario)
- Nouveau Monde Graphite firmasına ait Grafit Madeni (Quebec)
- Northcliff Resources Firmasına ait Tungsten Madeni (New Brunswick)
- Iqaluit Nukkiksautiit Hidro Projesi (Nunavut)

## **Madencilik**

2024 yılında Kanada'nın maden sektörü, GSYH'ya doğrudan 117 milyar Kanada doları, dolaylı olarak ise 44 milyar Kanada doları katkı sağlamıştır. Toplam tutar, Kanada'nın toplam GSYİH'sının %5'ine karşılık gelmektedir. Maden sektörü, 438 bini doğrudan olmak üzere toplam 724 bin kişiye istihdam sağlamaktadır.

Kanada'nın 2024 yılındaki maden üretim değeri 64,3 milyar Kanada dolarına ulaşmıştır. Altın, 16,9 milyar Kanada doları üretim değeriyle ilk sırada yer almaktadır. Üretim değeri bakımından önde gelen diğer maden ürünleri kömür, potas, demir cevheri ve bakırdır. Bu beş ürünün toplam üretim değeri 45,4 milyar Kanada dolarıdır.

Kanada, potas üretiminde dünya lideridir ve elmas, değerli taşlar, altın, platin grubu metaller, titanyum, uranyum ve birincil alüminyum üretiminde de dünya genelinde ilk beş üretici arasında yer almaktadır.

Potas üretiminin tamamına yakını Saskatchewan eyaletinde yapılmaktadır. Altın üretimi ağırlıklı olarak Ontario ve Quebec eyaletlerinde gerçekleşmektedir. Quebec ise birincil alüminyum üretiminde önemli bir merkez olup, hidroelektrik kaynaklı enerjisi sayesinde düşük karbonlu üretim avantajına sahiptir.

Lityum, grafit ve nadir toprak elementleri, batarya teknolojileri ve elektrikli araçlar açısından stratejik öneme sahip kritik mineraller arasında yer almaktadır. Kanada, bu mineraller bakımından zengin rezervlere sahiptir. 2022 yılında başlatılan Kritik Mineraller Stratejisi kapsamında bu alandaki yatırımlara 4 milyar Kanada doları tutarında kamu desteği sağlanmaktadır.

Kanada'nın maden sektörüne ilişkin detaylı istatistiklere aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

<https://natural-resources.canada.ca/minerals-mining/mining-data-statistics-analysis/minerals-economy>

## Maden İhracatı

2024 yılında 153 milyar Kanada doları değerindeki maden ihracatı, Kanada'nın toplam mal ihracatının %21'ini oluşturmuştur.

Kanada'nın 2024 yılında en fazla ihraç ettiği maden ürünleri arasında altın (40,2 milyar CAD), demir ve çelik (20,6 milyar CAD), alüminyum (17,4 milyar CAD), demir cevheri (10,7 milyar CAD), bakır (10,2 milyar CAD), kömür (8,8 milyar CAD), potas (8 milyar CAD) ve nikel (4,6 milyar CAD) öne çıkmaktadır.

## Kanadalı Maden Şirketlerin Yurtdışı Varlıkları

Kanadalı maden şirketleri dünya genelinde faaliyet göstermektedir. 2024 yılında Kanadalı şirketlerin toplam maden varlıklarının değeri 352,6 milyar Kanada doları olarak gerçekleşmiştir. Bunun 240,6 milyar Kanada doları, Kanadalı şirketlerin yurtdışındaki maden varlıklarıdır.

Kanadalı madencilik şirketlerinin yurt dışındaki varlıklarının en fazla bulunduğu ilk on ülke sırasıyla Amerika Birleşik Devletleri, Şili, Panama, Brezilya, Zambiya, Meksika, Peru, Kongo Demokratik Cumhuriyeti, Arjantin ve Dominik Cumhuriyeti'dir.

## Kanada'da Maden ve Altyapı Projelerinin Hızlandırılmasına Yönelik Düzenlemeler

Büyük altyapı projelerini hızlandırmayı amaçlayan ve Haziran 2025'te yürürlüğe giren C-5 yasası kapsamında, Major Projects Office (MPO) tarafından ulusal çıkar açısından öncelikli olarak değerlendirilen projelerin onay süreçlerinin hızlandırılması ve bazı yasal gerekliliklerden muaf tutulması öngörülmektedir. Bu çerçevede, büyük projelerin iki yıl içinde onaylanması hedeflenmektedir.

Bill 5 isimli benzer amaçlı bir yasa da Ontario eyaletinde Haziran 2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Söz konusu yasa, Ontario hükümetine özel ekonomik bölgeler oluşturma yetkisi vermekte önemli projelerin bazı düzenlemelerden muaf tutulabilmesine imkan tanımaktadır. Yasanın özellikle, Ontario sınırları içindeki, kromit, bakır, çinko, altın ve lityum gibi kritik maden rezervleri bulunan Ring of Fire madencilik bölgesindeki yatırımları hızlandırması amaçlanmaktadır.

Kanada genelinde Major Projects Office (MPO) tarafından önceliklendirilmesi değerlendirilen başlıca madencilik projeleri şunlardır:

- McIlvanna Bay Bakır Madeni (Saskatchewan): Bakır ve çinko üretimi planlanmaktadır.
- Red Chris Madeni Genişlemesi (British Columbia): Bakır ve altın üretimi planlanmaktadır.
- Canada Nickel-Nikel Madeni Projesi (Ontario): Nikel üretimi planlanmaktadır.

- Nouveau Monde Graphite-Grafit Madeni Projesi (Quebec): Grafit üretimi planlanmaktadır.
- Northcliff Resources-Tungsten Madeni Projesi (New Brunswick): Tungsten üretimi planlanmaktadır.
- Ring of Fire Projesi (Ontario): Nikel, krom, kobalt, platin, bakır ve paladyum üretimi planlanmaktadır.

## **Enerji**

2024 yılında Kanada'nın enerji sektörü, GSYİH'ya doğrudan 232 milyar Kanada doları, dolaylı olarak ise 50 milyar Kanada doları katkı sağlamıştır. Bu tutar, Kanada'nın toplam GSYİH'sinin %9,8'sine karşılık gelmektedir. Enerji sektörü, 316 bini doğrudan olmak üzere toplam 744 bin kişiye istihdam sağlamaktadır.

## **Elektrik Üretimi**

Elektrik üretiminin %62'si hidroelektrik, %13'ü nükleer, %13'ü doğal gaz ve %8'i diğer yenilenebilir kaynaklardan elde edilmektedir.

Kanada, Çin ve Brezilya'nın ardından dünyanın en büyük üçüncü hidroelektrik üreticisidir. Ülkede 500'den fazla hidroelektrik santrali bulunmaktadır.

## **Uranyum ve Nükleer Enerji**

Kanada, Kazakistan'ın ardından dünyanın en büyük ikinci uranyum üreticisidir. Uranyumun tamamı Saskatchewan eyaletinde üretilmektedir. Uranyumun %85'i ihraç edilmekte, %15'i ise Ontario ve New Brunswick'teki nükleer santrallerde tüketilmektedir.

Kanada ayrıca, uranyum ile çalışan CANDU adı verilen nükleer reaktör teknolojisine sahiptir. Kanada'da 19 adet CANDU reaktörü faaliyet göstermektedir. Ayrıca, Romanya, Çin, Güney Kore, Hindistan ve Arjantin'de faaliyet gösteren 9 adet CANDU reaktörü bulunmaktadır.

## **Petrol ve Doğal Gaz**

Kanada, petrol ve doğal gaz üretiminde önde gelen ülkelerden biridir. 2024 yılı itibarıyla günlük ortalama 5,1 milyon varil petrol üretimi ile dünyanın dördüncü büyük petrol üreticisi, yıllık ortalama 18,8 milyar cubic feet/gün doğal gaz üretimi ile beşinci büyük doğal gaz üreticisi konumundadır. Kanıtlanmış ham petrol rezervleri 172 milyar varil civarında olup, bunun yaklaşık %95'i Alberta eyaletindedir.

Kanada'nın enerji ihracatı 2024 yılında 208 milyar Kanada doları olarak gerçekleşmiştir. Bunun 188 milyar Kanada doları petrol ve doğal gazdan oluşmaktadır. Ham petrol ihracatının yaklaşık %96'sı ve doğal gaz ihracatının neredeyse tamamı ABD pazarına yönelmektedir. Ancak son dönemde ABD ile yaşanan ticari gerilimler, Kanada'yı enerji ihracatında pazar çeşitlendirmesine zorlamaktadır.

Bu doğrultuda, British Columbia'nın Kitimat kentinde kurulan sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) Canada tesisi 2025 itibarıyla faaliyete geçmiş ve Kanada'ya Asya pazarına doğrudan LNG

ihracatı yapma imkanı sağlamıştır. Bu tesis, Kanada’da faaliyete geçen ilk büyük ölçekli LNG projesidir. Ayrıca British Columbia eyaletinde yeni LNG tesisi yatırımları planlanmaktadır.

Diğer taraftan, Alberta eyaleti, petrolün Asya pazarına ulaştırılması amacıyla Pasifik kıyısına yeni boru hatlarının inşa edilmesini talep etmektedir.

Bu çerçevede Başbakan Mark Carney ile Alberta Başbakanı Danielle Smith, Kasım 2025’te batı kıyısına yeni bir petrol boru hattı inşa edilmesine ilişkin bir mutabakat imzalamıştır. Projenin 2027–2040 döneminde aşamalı olarak hayata geçirilmesi planlanmaktadır. Mutabakat ayrıca Alberta’da planlanan Pathways Plus karbon yakalama ve depolama projesinin hızlandırılmasını da kapsamaktadır. Bu proje ile karbon yoğunluğu daha düşük petrol üretimi ve ihracatı hedeflenmektedir.

Kanada petrol ve doğal gaz sektörü, sahip olduğu büyük rezervler, üretim kapasitesi ve artan LNG yatırımlarıyla ülke ekonomisi açısından stratejik öneme sahip bir alandır. Kanada’nın enerji sektörüne ilişkin detaylı istatistiklere aşağıdaki linkten ulaşılabilmektedir.

<https://energy-information.canada.ca/en/energy-facts>

## **Enerji Projeleri**

Kanada genelinde Major Projects Office (MPO) tarafından önceliklendirilmesi değerlendirilen başlıca enerji projeleri şunlardır:

- LNG Canada Faz 2 (British Columbia): Dünyanın en büyük ikinci LNG tesisi olacak proje kapsamında Asya ve Avrupa pazarlarına sıvılaştırılmış doğal gaz ihracatı hedeflenmektedir.
- Ksi Lisims LNG Projesi (British Columbia): British Columbia’nın kuzeyinde kurulması planlanan LNG ihracat terminali, Kanada’nın Asya pazarına yönelik LNG ihracat kapasitesinin artırılmasını amaçlamaktadır.
- Darlington Yeni Nükleer Projesi (Ontario): Kanada’nın küçük modüler reaktör (SMR) teknolojisini kullanan ilk nükleer santral olması planlanmaktadır.
- Atlantik Bölgesi Rüzgar Enerjisi Projeleri (Nova Scotia, Prince Edward Island, Newfoundland & Labrador): Deniz üstü rüzgar potansiyelinin değerlendirilmesine yönelik büyük ölçekli yatırımları kapsamaktadır.
- Alberta Karbon Yakalama ve Depolama Projesi: Petrol ve doğal gaz üretiminden kaynaklanan karbon emisyonlarının yakalanması ve depolanması yoluyla enerji sektöründe temiz dönüşümün hızlandırılmasını amaçlamaktadır.

## 4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

### İş Kültürü

Ülkede kültürel anlamda en fazla öne çıkan özellik çok kültürlülük yaklaşımı ve bunun günlük hayata yansımalarıdır. Ülkede çok sayıda farklı etnik ve kültürel topluluk bulunmaktadır. Her yıl Kanada'ya dünyanın dört bir tarafından çalışmak ve yerleşmek üzere gelen yabancılar da bu kültürel çeşitliliği büyütmektedir.

Kanada'nın resmi dilleri İngilizce ve Fransızcadır. Ülkede her iki dili konuşanların oranı %17'dir. Kalan nüfus ise ya İngilizce ya da Fransızca konuşmaktadır. Sadece Fransızca konuşan nüfus Quebec'te yoğunlaşmıştır.

Kanada pazarında farklı sektörlerde farklı ülke ve ülke gruplarının rekabeti bulunmaktadır. Farklı ülke kökenli Kanadalılar, geldikleri ve bağlarını halen korudukları ülkelerle ticarete daha fazla ağırlık vermektedir.

Kanadalı ithalatçıların önemli bir bölümü tek seferlik ticaret yerine uzun vadeli ve güvenilir tedarikçilerle çalışmayı tercih etmektedir. Bu çerçevede alıcılar, firmaların ihracat tecrübesi, Kuzey Amerika'daki varlığı, sahip oldukları sertifikalar, üretim kapasiteleri ve lojistik imkanları gibi unsurları dikkate almaktadır.

Ayrıca, Kanadalı alıcıların önemli kısmı, e-posta ile katalog inceleyerek sipariş vermek yerine, fuarlarda veya benzer etkinliklerde ya da depoları, showroom'ları ziyaret ederek, ithal edebilecekleri malı fiziki olarak görmek istemektedir.

Bu itibarla, firmalarımızın Kanada'da önemli merkezlerde depo ve/veya showroom tesisi yoluna gitmesi, Kanadalı alıcıların, ticari ilişkinin uzun vadeli olacağına ilişkin güvenin kurulması açısından son derece yararlı olmaktadır.

Eyalet bazında farklılıkların bulunması ve farklı yasaların da uygulanması nedeniyle, bu ülkeye ihracat yapmak isteyen ihracatçılarımızın eyalet bazlı yasal düzenlemeleri dikkate almaları gerekmektedir.

Ticari Tanıtım Etkinlikleri: Kanada'da tek seferlik görüşme ile ticari bağlantı kurma ihtimali düşük olduğundan, ticari tanıtım etkinliklerine sabırlı ve düzenli biçimde ve doğru tanıtım stratejisi ile katılım önem arz etmektedir. İş heyetlerimizin, danışmanlık ve eşleştirme firmaları yerine ticaret odaları gibi yerel kuruluşlarla çalışmasında fayda görülmektedir.

Kanada iş kültürü açısından sadece B2B odaklı heyet organizasyonlarına ilgi sınırlı düzeyde kalmaktadır. Bu nedenle ülkemizden Kanada'ya yönelik heyet organizasyonlarının, ülke genelinde düzenlenen önemli ticari tanıtım etkinlikleri veya konferanslar ile eş zamanlı olacak şekilde yapılması yerinde olacaktır.

Kanada'da önemli ticari tanıtım ve iş insanları etkinlikleri genellikle ülkenin en büyük şehirleri olan Toronto, Montreal ve Vancouver'da gerçekleştirilmektedir.

Ottawa şehrinin başkent olması nedeni ile savunma sanayi ve kamusal yönün ağırlıklı olduğu türden sektörleri hedefleyen firmalarımız açısından tavsiye edilmektedir. Satış ve pazarlama odaklı firmalarımızın Toronto, Montreal ve Vancouver şehirlerine odaklanması yerinde olacaktır.

## Para Kullanımı

Kanada'nın para birimi Kanada dolarıdır. Ancak ülkede ABD doları da aynı şekilde kabul edilmektedir. Bir Kanada doları 100 sent (¢) etmektedir. Madeni para birimleri, 5¢, 10¢, 25¢, 1 dolar ve 2 dolardır. 2, 5, 10, 50 ve 100 dolarlık banknotlar da tedavüdedir. Ülkede alışveriş kredi kartıyla, kira, maaş, vb. ödemeler ise genellikle çekle yapılmaktadır. Kripto para birimleri de yaygın olup, çok sayıda kripto para ATM'si kullanılmaktadır.

## Pasaport ve Ülkeye Geçici Giriş Vizesi Uygulaması

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının sahip olduğu tüm pasaport türleri Kanada'ya seyahatlerde vizeye tabidir. Vize başvurularının planlanan seyahatten en az iki ay önce yapılması tavsiye edilmektedir.

## Resmi Tatiller ve Mesai Saatleri

### 2026 Yılında Resmi Tatiller

- 1 Ocak 2026-Yılbaşı Tatili
- 3 Nisan 2026-Good Friday
- 6 Nisan 2026-Paskalya
- 18 Mayıs 2026-Victoria Günü
- 24 Haziran 2026- Saint Jean Baptiste Günü (yalnızca Quebec)
- 1 Temmuz 2026-Kanada Günü
- 3 Ağustos 2026-Kent Bayramı (Civic Holiday-Quebec haricinde)
- 7 Eylül 2026-Labour Day
- 30 Eylül 2026-National Day for Truth and Reconciliation
- 12 Ekim 2026-Şükran Günü (Thanksgiving Day)
- 11 Kasım 2026-Anma Günü (Rememberance Day)
- 25 Aralık 2026-Noel
- 26 Aralık 2026-Boxing Day

Bu resmi tatillerin yanı sıra eyaletlerde farklı tatil günleri olabilmektedir.

## Yerel Saat

Kanada'da yaz saati uygulaması yapılmaktadır. Ülkenin coğrafi genişliği nedeniyle 6 farklı zaman dilimi uygulanmaktadır. Atlantik kıyıları ile Pasifik kıyıları arasında 4,5 saat fark bulunmaktadır. Ülkenin en büyük şehirleri olan Toronto, Montreal ve başkent Ottawa ile

Ülkemiz arasındaki saat farkı yaz döneminde 7 saat, kış döneminde 8 saattir. Bir diğer büyük Şehir Vancouver ile ülkemiz arasındaki fark yazın 10, kışın 11 saattir.

## 5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

### Şirket Türleri

Kanada'da ticari faaliyetler, şahıs işletmesi, genel ortaklık ve sermaye şirketi (corporation) olmak üzere üç temel yasal yapı altında yürütülmektedir. Kurumsal ve uzun vadeli faaliyet planlayan firmalar bakımından başlıca işletme yapısı sermaye şirkettir.

İşletme türlerine ilişkin bilgilere aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

<https://www.bdc.ca/en/articles-tools/start-buy-business/start-business/advantages-different-business-structures>

### Şahıs İşletmesi (Sole Proprietorship) ve Genel Ortaklık (General Partnership)

Şahıs işletmesinde, işletme ile sahibi arasında hukuki bir ayrım bulunmamaktadır. Tüm varlık ve yükümlülükler doğrudan işletme sahibine aittir. Sınırsız sorumluluk yapısı nedeniyle büyük ölçekli ticari faaliyetlerde genellikle tercih edilmemektedir.

Genel ortaklık, iki veya daha fazla kişinin ortak ticari faaliyet yürütmek üzere oluşturduğu işletme yapısıdır. Ayrı bir tüzel kişilik bulunmamakta, ortaklar borç ve yükümlülüklerden bireysel ve müştereken sorumlu olmaktadır. Bu nedenle büyük ölçekli ticari faaliyetlerde genellikle tercih edilmemektedir.

Şahıs işletmeleri ve ortaklıklar, eyalet düzeyinde kaydedilmekte olup, kuruluş işlemleri ilgili yerel kayıt otoriteleri nezdinde yürütülmektedir. Detaylı bilgilere aşağıda yer alan bağlantıdan ulaşılabilir:

<https://www.canada.ca/en/services/business/start/register-with-gov/register-sole-prop-partner.html>

### Sermaye Şirketi (Corporation)

Kurumsal ve uzun vadeli faaliyet planlayan firmalar bakımından en yaygın tercih edilen işletme yapısı sermaye şirkettir. Sermaye şirketleri, sahiplerinden ayrı bir tüzel kişiliğe sahiptir. Borç ve yükümlülüklerden şirketin kendisi sorumlu olup hissedar ve yöneticilerin sorumluluğu koydukları sermaye ile sınırlıdır. Şirketler, hissedarlarca seçilen yönetim kurulu aracılığıyla yönetilmekte ve kurumlar vergisine tabi tutulmaktadır. Elde edilen karın temettü olarak dağıtılması halinde ise hissedar düzeyinde ayrıca vergilendirme söz konusu olmaktadır.

Sermaye şirketleri Kanada'da federal veya eyalet düzeyinde kurulabilmektedir. Kayıt süreci kapsamında şirketin kuruluş belgesinin (Articles of Incorporation) temin edilmesi, Kanada Gelir İdaresi nezdinde işletme numarası (Business Number) ile kurumlar vergisi hesabının oluşturulması gerekmektedir.

Sermaye şirketi kuruluşuna ilişkin bilgilere aşağıda yer alan bağlantılardan ulaşılabilir:

<https://www.canada.ca/en/services/business/start/register-with-gov/register-corp.html>

Federal düzeyde: (<https://ised-isde.canada.ca/site/corporations-canada/en/business-corporations/how-incorporate-business>)

Eyalet düzeyinde: (<https://ised-isde.canada.ca/site/corporations-canada/en/register-federal-corporation-province-or-territory>)

## **Şirket Kurma Prosedürü**

Kanada’da bir sermaye şirketi kurarken federal veya eyalet düzeyinde kuruluş modellerinden birinin tercih edilmesi gerekmektedir. Her iki kuruluş modeli de vergisel avantajlar bakımından benzer nitelikler taşımakla birlikte, kuruluş süreçleri ve idari yükümlülükler açısından farklılık göstermektedir.

Federal düzeyde şirket kuruluşu, ticaret unvanının Kanada genelinde korunması ve şirket merkezinin farklı eyaletlere taşınabilmesine imkan tanınması bakımından avantaj sağlamaktadır. Ayrıca federal kuruluş modeli, şirketin Kanada genelinde kurumsal kimliğini güçlendiren ve uluslararası iş çevreleri nezdinde tanınırlığını artıran bir unsur olarak değerlendirilmektedir. Bununla birlikte, federal şirketlerde yönetim kurulu üyelerinin en az %25’inin Kanada vatandaşı veya daimi ikamet sahibi olması zorunluluğu bulunmakta olup, bu durum yabancı yatırımcılar açısından sınırlayıcı olabilmektedir.

Eyalet düzeyinde şirket kuruluşu, yönetim kurulu üyelerine ilişkin Kanada vatandaşlığı veya daimi ikamet şartı bulunmaması nedeniyle yabancı yatırımcılar açısından daha esnek bir seçenek sunmaktadır. Vergisel yükümlülükler bakımından federal ve eyalet düzeyinde kurulan şirketler benzer uygulamalara tabidir. Hukuki çerçeve farklı mevzuatlara dayanmakla birlikte temel kurumsal yapı ve sorumluluk esasları bakımından büyük ölçüde örtüşmektedir. Eyalet düzeyinde kurulan şirketler, diğer eyaletlerde de “extra-provincial” kayıt yaptırarak faaliyet gösterebilmektedir.

Federal veya eyalet düzeyinde kurulmuş olmasına bakılmaksızın, şirketlerin kuruluş yeri dışında başka eyaletlerde faaliyet göstermesi halinde ilgili eyaletlerde ayrıca “extra provincial” şirket kaydı yapılması gerekmektedir.

Ayrıca, yabancı şirketler Kanada’da ayrı bir sermaye şirketi kurmaksızın, ilgili eyaletlerde “extra-provincial” kayıt yaptırarak doğrudan faaliyet gösterebilmektedir. Bu modelde Kanada’da ayrı bir tüzel kişilik oluşmamakta, hukuki sorumluluk doğrudan ana şirkete ait olmaktadır. Bu yapıda firma Kanada’da “yabancı şirket” statüsünde faaliyet göstermektedir. Bu nedenle elde edilen karın Kanada’da stopaj vergisine tabi olmaksızın tutulması mümkün değildir. Elde edilen kar transfer edilmiş kabul edilmekte ve “branch profits tax” kapsamında stopaj vergisine tabi tutulmaktadır.

## Federal ve Eyalet Düzeyinde Şirket Kuruluşu Karşılaştırması

	Federal Düzeyde	Eyalet Düzeyinde
İsim Koruması	Kanada genelinde	Yalnızca eyalette
Kuruluş Harcı	200 CAD	300 CAD (Ontario)
Direktör Şartı	Direktörlerin en az %25'i Kanada vatandaşı veya ikamet sahibi olmalıdır	İkamet / vatandaşlık şartı yoktur
Extra-Provincial Kayıt	Herhangi bir eyalette faaliyet halinde gereklidir	Şirketin kurulduğu eyalet dışında faaliyet halinde gereklidir
Kayıt otoritesi	Corporations Canada	İlgili eyalet kurumu (örneğin Ontario Business Registry)
İşlem Süresi	2-5 iş günü	1-3 iş günü

Federal ve eyalet düzeyinde şirket kuruluşundaki farklara aşağıda yer alan bağlantıdan ulaşılabilmektedir:

[\(https://www.ontariobusinesscentral.ca/blog/what-are-the-differences-between-a-federal-and-ontario-corporation/\)](https://www.ontariobusinesscentral.ca/blog/what-are-the-differences-between-a-federal-and-ontario-corporation/)

## Sigorta

Kanada'da gelişmiş bir sigorta sektörü bulunmaktadır. Hayat, sağlık, araç, konut ve iş sigortaları dahil olmak üzere çeşitli branşlarda faaliyet gösteren yüzlerce şirket bulunmaktadır.

Kanada'da temel sağlık hizmetlerinin büyük bir kısmı, Medicare adlı kamu sağlık sigorta sistemi tarafından karşılanmaktadır. Ancak, reçeteli ilaçlar, diş ve göz tedavisi, ambulans hizmetleri, fizik tedavi, mental ve fiziksel terapi, ortez ve protez gibi medikal ekipmanlar genellikle tamamlayıcı özel sağlık sigortaları kapsamında ele alınmaktadır. Yaklaşık 26 milyon Kanadalının tamamlayıcı sağlık sigortası bulunmaktadır.

Kanada vatandaşları ve kalıcı ikamet sahipleri, Medicare sistemi aracılığıyla kamu sağlık hizmetlerinden yararlanabilmektedir.

## Bankacılık Mevzuatı

Kanada'nın en büyük beş bankası aşağıda sıralanmıştır:

- Royal Bank of Canada (RBC)
- Toronto-Dominion Bank (TD)
- Bank of Nova Scotia (Scotiabank)
- Bank of Montreal (BMO)
- Canadian Imperial Bank of Commerce (CIBC)

Firma tescilinden sonra herhangi bir bankada hesap açılması mümkündür. Ancak, bireysel veya kurumsal olarak Kuzey Amerika geçmişi olmayanların kredi kullanımı, kredi kartı limit tahsisi vb. bankacılık işlemlerinde sorun yaşadığı gözlemlenmektedir.

Kanadalı finans kuruluşlarınca, bankalarımızın teminat mektupları genellikle Kanada'da kabul görmemektedir. Bu kapsamda, firmalarımızca Kanadalı muhabir bankalara komisyon ödenerek teminat verilebilmekte, bu da ilave maliyete neden olmaktadır.

## **Vizeler**

Kanada bir göçmen ülkesidir. Göçmen politikası ile yaşanan nüfusun dengelenmesi ve ekonomik büyümede sürdürülebilirliğin sağlanması amaçlanmaktadır. Diğer taraftan, son yıllarda yaşanan enflasyon ve ekonomik sıkıntılar nedeniyle göçmen politikası sorgulanmaktadır.

Geçici ikamet belgesi, kısa süreli eğitim, çalışma ve ziyaret amacıyla Kanada'ya gelenlere verilmekte, genellikle azami ikamet süresi 6 ayla sınırlandırılmaktadır.

Kanada'da geçici olarak çalışmak isteyenlerin, genellikle bir Kanada işvereninden iş teklifi almaları ve başvurularında bu teklifi sunmaları gerekmektedir. Çoğu durumda, işverenin İşgücü Piyasası Etki Değerlendirmesi (Labour Market Impact Assessment - LMIA) alması zorunludur. Bu belge, işverenin ilgili pozisyon için yeterli sayıda Kanada vatandaşı veya daimi ikamet sahibi bulamadığını gösteren bir belgedir.

## **Apostil Sözleşmesi**

Kanada, Apostil sözleşmesine 11 Ocak 2024 itibarıyla taraf olmuştur.

Bu çerçevede, Kanada'da düzenlenen kamu belgeleri (örneğin ihracat evrakları, şirket kayıtları, doğum/evlilik belgeleri, eğitim belgeleri) apostil onayı alındığında, Türkiye dahil sözleşmeye taraf 120'den fazla ülkede başka bir tasdik işlemine gerek kalmaksızın geçerli olarak kullanılabilir.

Aynı şekilde, Türkiye'de düzenlenen resmi belgeler de apostil onayı ile Kanada'da ilave bir onaya ihtiyaç duyulmadan kullanılabilir.

*Kaynak: T.C. Ottawa Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği*